

Voorwoord

Beste leden en vrienden van Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta

Samen sterk

Er zijn in Vlaanderen steeds meer mensen die vinden dat natuur belangrijk en nodig is, om te wandelen, om te fietsen, om tot rust te komen, om te genieten ... Steeds meer mensen willen ook echt iets doen om die natuur te bewaren. Alleen ... als individu staat u vaak machteloos. Ongeveer 125 000 gezinnen zijn lid van Natuurpunt. Samen vormen ze dé vereniging voor natuurbehoud in Vlaanderen. Dankzij dit grote ledenaantal kan Natuurpunt de overheid bewegen tot een beter natuur- en milieubeleid. Daarnaast wil de vereniging zelf zoveel mogelijk natuur verwerven om die natuur definitief veilig te stellen voor de toekomst. Verspreid over 500 terreinen in heel Vlaanderen beheert Natuurpunt nu reeds 29 000ha beschermde natuur en jaarlijks groeit die oppervlakte verder aan.

Natuur voor iedereen

In onze natuurgebieden krijgen planten en dieren echt ruimte om te leven. Maar ook mensen willen hier van de rust en de natuur genieten. Daarom doet Natuurpunt haar best om terreinen zoveel mogelijk open te stellen voor het publiek. De grootste natuurterreinen zijn geheel of gedeeltelijk vrij toegankelijk. Sommige kleinere gebieden kunnen enkel onder begeleiding worden bezocht. Natuurpunt legt wandelpaden aan, bouwt vogelkijkhutten en uitkijktorens, zelfs heuse bezoekerscentra. Voor leden en sympathisanten organiseren we Open Natuurdagen, Vogelkijkdagen en duizenden geleide natuurwandelingen. Zo bouwen we samen aan 'Natuur voor iedereen'. Mensen die de prachtige natuur in onze terreinen ontdekken, willen zich vaak ook actief inzetten: geleide wandelingen verzorgen, meehelpen bij beheerwerken, informatie geven, geld inzamelen ... *Duizenden enthousiaste vrijwilligers in tientallen lokale afdelingen vormen het kloppend hart van de vereniging.*

Lid worden

11 000 ha beschermde natuur is al heel wat. Maar het is nog veel te weinig. Nog dagelijks gaan in Vlaanderen waardevolle natuurgebieden verloren en dat wil Natuurpunt vermijden door nog meer natuur aan te kopen. Maar aankopen van natuurgebieden kost veel geld, héél veel geld. Gelukkig ontvangt Natuurpunt hiervoor subsidies van diverse overheden. Het Vlaams Gewest, alle provincies en heel wat gemeenten doen elk een flinke duit in het zakje. Toch dekken deze subsidies slechts een deel van de totale aankoopprijs. Bij elke aankoop moet Natuurpunt een belangrijk deel zelf betalen. Dit bedrag komt van sponsoring, fondsenwerving, giften van leden en opbrengsten van allerlei verkoopacties. Natuurpunt wil nog véél meer natuur veilig stellen. Daarvoor hebben we *ook uw steun nodig*. Want meer leden geven ons meer slagkracht op beleidsvlak en meer middelen om waardevolle natuurterreinen aan te kopen.

Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta

Onze afdeling koopt vooral aan rond het Maldegemveld, in Burkel/Torrebos en het Kattenbos-Zegbroek. Momenteel lopen in alle drie deze gebieden aankoopacties waarvoor natuurlijk heel wat centen kunnen gebruikt worden om de restfinanciering rond te krijgen. Door lid te zijn van Natuurpunt draag je bij, maar door een gift te doen op naam van één van onze drie projecten geef je de natuur in onze regio een extra flinke duw in de rug.

Beste lezer, jij bent natuurlijk al lid van Natuurpunt, maar misschien ken je wel mensen die ook een warm hart voor de natuur wegdragen maar de weg naar Natuurpunt nog niet hebben gevonden. Maak hen vooral warm om lid te worden van Natuurpunt en/of Natuurpunt financieel te steunen. Misschien overweeg je wel om hen een lidmaatschap van Natuurpunt als kerstcadeau te geven? Lid worden kan via <https://www.natuurpunt.be/word-lid-bij-natuurpunt>

Hartelijke groeten
Bestuur Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta

**Steun Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta: BE56 2930 2120 7588 met als mededeling de naam van het project:
Maldegemveld, Burkel of Kattenbos-Zegbroek
Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar, een attest wordt je in het voorjaar toegestuurd.**

De wespspin of tijgerspin

De wespspin (*Argiope bruennichi*) is een spin afkomstig uit Zuid-Europa. Door de opwarming van het klimaat komt ze nu ook voor in ons land. Ze is een van de grootste Europese spinnen en wordt aangetroffen in graslanden die zelden gemaaid worden maar ook in heidevelden. Het web zit zelden meer dan een meter boven de grond en hangt onder een hoek van 60° met de bodem. Het is qua vorm en grootte vergelijkbaar met dat van de gewone kruisspin. De wespspin hangt altijd ondersteboven in het wielweb, dat te herkennen is aan de twee extra zigzag matjes die straalsgewijs vanuit het centrum zijn aangebracht. Deze worden het stabiliment genoemd. Vrouwtjes worden ongeveer 15 millimeter lang, gemeten van de kaken tot aan de punt van het achterlijf. Door de grote dikke poten lijkt de spin aanzienlijk groter. Mannetjes zijn dofbruin en veel kleiner. Ze worden maximaal 5 millimeter. Vanwege hun geringe grootte worden de mannetjes maar zelden opgemerkt.

De naam 'wespspin' heeft alles te maken met het uiterlijk. Het vrouwtje heeft een zwart achterlijf met heldere gele, witte en diepzwarte grillige banden. Vooral vlak voor het afzetten van de eitjes is het achterlijf sterk gezwollen. De buikzijde van het achterlijf heeft twee gele strepen in de lengterichting. Het kopborststuk is zilverachtig behaard en de poten zijn duidelijk bruinzwart en geelgrijs gebandeerd. Ondersteboven zittend in het web valt de spin daardoor goed op, maar wordt door veel vijanden juist met rust gelaten vanwege het wespachtige uiterlijk. De spin kan niet steken, maar wel bijten en de beet is ongevaarlijk voor mensen. De wespspin richt zich vooral op springende en laagvliegende prooien zoals sprinkhanen, libellen en kevers, die tussen de grassen leven.

Volwassen mannetjesspinnen kun je herkennen aan de verdikkingen op de tasters of palpen. Deze 'bokshandschoenen' worden gebruikt bij de paring. De mannetjesspin maakt een klein webje, zet daar een druppel sperma op af en neemt het dan op in de palp die werkt als een soort vulpen. Bij de paring brengt de mannelijke spin zijn sperma bij het vrouwtje in met behulp van deze palp. De vorm van de palp past alleen bij vrouwtjes van dezelfde soort, het zgn. sleutel en slot principe. De palp is bij elke spinnensoort verschillend, net als het epigyne, de vrouwelijke uitwendige geslachtsopening. Beide worden vaak gebruikt om de soort te determineren.

Het mannetje kan hooguit twee keer paren, omdat hij bij het paren een van zijn twee palpen in het vrouwtje laat zitten. Dat verkleint de kans dat andere mannetjes zich succesvol kunnen voortplanten met het vrouwtje. Mannetjes weten een onsuccesvolle bevruchting te vermijden door een maagdelijk vrouwtje te verkiezen. Zo'n vrouwtje scheidt een specifiek feromoon af dat opgepikt wordt door de mannetjes. Het mannetje wordt na de paring vrijwel altijd ingesponnen en later opgegeten, zodat een tweede paring eerder uitzonderlijk is. Hij dient het vrouwtje tot voeding, wat de ontwikkeling van zijn nageslacht ten goede komt. Als het mannetje geluk heeft, is het vrouwtje pas verveld, dan zijn haar kaken nog zacht en maakt hij de grootste kans om te paren zonder opgegeten te worden.

Ongeveer een maand na de paring, rond augustus, worden de eitjes afgezet in een relatief grote, gelige eicocon. Een cocon bevat honderden eitjes en wordt door het vrouwtje bewaakt tot ze sterft. Ongeveer een maand nadat de cocon is gesponnen

komen de jonge spinnetjes uit het ei, maar ze verlaten de cocon pas in maart van het volgende jaar. Gedurende de winter kunnen de donker gestreepte eicocons makkelijk worden gevonden omdat ze vrij groot zijn (2 à 3 cm of soms meer) en meestal tussen grashalmen of struiken worden opgehangen.

Ook in het Maldegemveld worden heel wat wespsspinnen gezien. De meeste waarnemingen situeren zich rond de poel vlakbij de krakeelparking waar trouwens ook enkele waarnemingen geregistreerd zijn.

Marc Schoonackers

Verslag van enkele voorbije activiteiten

Beheer Maldegemveld 31 augustus 2024

Iedere laatste zaterdag van de maand gaan er beheerwerken door in Het Maldegemveld. Een vast groepje vrijwilligers wordt af en toe bijgestaan door nieuwe enthousiastelingen. Opdat iedereen de kans zou krijgen om 'zijn' of 'haar' ding te doen, hebben we afgelopen zaterdag iedereen die aanwezig was, met de verscheidene manieren van maaien laten kennismaken, zodat uiteindelijk iedereen met alle materiaal kan werken.

Op de plaats waar veilig kon geoefend worden, groeit veel pitrus die overheerst. Door hem nu te maaien, komt hij bij langdurige regenval onder water te staan. Doordat deze plant hol is van binnen, zal ze weggroten en verdwijnen. Verschillende andere percelen zullen ook gemaaid worden. Nadien wordt alles afgevoerd.

Zaterdag werden ook de verschillende waterschotten vrijgezet van braam en gras. Vanaf het zitbankje heb je nu een mooi uitzicht op de weide. Een dikke dank je wel aan alle vrijwilligers.

Vogeltrek over het Maldegemveld 6 oktober 2024

Een dertigtal geïnteresseerde natuurliefhebbers maakten op deze mooie zondagochtend kennis met de verrassende en soms mysterieuze wereld van de vogeltrek. We wandelden ongeveer langs de contouren van het Maldegemveld op zoek naar het meest open uitzicht. We konden verschillende groepjes vogels zien overtrekken: een vrij grote, warrig vliegende, groep sijsjes en verschillende groepjes vinken en lijsters passeerden boven onze hoofden. Het correct identificeren van de trekvogels is wel het werk van specialisten met veel ervaring en geduld. Ze baseren zich dan op silhouet, vliegstyl en -gedrag, geluid, tijdstip tijdens de dag of het jaar, windrichting en -snelheid, grootte van de groep, enz. Ook cirkelden verschillende buizerds hoog in de lucht en waren valken en een sperwer van de partij.

SNU!T-avondwandeling 26 oktober 2024

Wanneer het donker wordt, wachten de geesten van het bos ons op. Deze oude wijze wezens, half mens, half boom, nemen onze tieners mee op stap. Zonder licht in het donkere bos, komt een nieuwe wereld tot leven. De vleermuizen maken van de laatste warme nachten gebruik om de reserves aan te vullen voor een lange winter. De bosuilen proberen ons weg te jagen met hun enge geroep, net als een burlend damhert. Maar op magische wijze vinden we onze weg onder de sterren, begeleid door honderden glimwormpjes. Aan het knisperende kampvuur genieten we van een warme chocolademelk. Klaar om te dromen van deze unieke avond.

Komende activiteiten

Beheerdagen

Heb je zin om de natuur een handje te helpen? Iedereen is van harte welkom, ook wie maar een uurtje kan meehelpen. Aangepaste kledij (bij regenweer), handschoenen en werkschoenen zijn aanbevolen.

Inschrijven via e-mail: annickvercaemer@natuurpuntmeetjeslandsecuesta.be zodat we voldoende werkmateriaal kunnen voorzien.

Trefpunt: loods Natuurpunt, (GPS: N 51.155117, E 3.47198), Urselweg 81 B, Maldegem-Kleit

Contact: Annick Vercaemer (0472 75 20 20)

De komende maanden zijn we vooral actief in het Maldegemveld. **Zaterdagen 28 december, 25 januari, 22 februari, 29 maart en 26 april** is er telkens een beheermoment in het Maldegemveld van 9:00 h tot 12:00 h.

Begeleide wandelingen

Elke eerste zondag van de maand gaan we met een gids op stap in de natuur. We passen de thema's aan aan het seizoen. Meer info en inschrijving via e-mail: info@natuurpuntmeetjeslandsecuesta.be

Zondag 5 januari (9:00 h – 12:00 h): Nieuwjaarswandeling

We zetten het nieuwe jaar in met een fikse wandeling door het Maldegemveld en het Drongengoedbos. Onderweg weet de gids ons te verwonderen met verhalen en weetjes over de winterse natuur. Zo kom je onder andere te weten hoe vlinders, pissebedden en regenwormen de winter overleven. Met wat geluk krijgen we ook grotere grazers te zien (hert en ree) en overtrekkende (roof)vogels.

Trefpunt: Krakeelparking, (GPS: N 51.151079, E 3.473074), Drongengoedweg, Ursel, op 200 m van Het Jagershof.

Gids: Luc Dellafaille (0494 06 60 78)

Zondag 2 februari (9:00 h – 12:00 h): Waarom is die boom gekapt?

In het Maldegemveld en het Drongengoed zijn de laatste decennia heel wat bomen gekapt. Tijdens deze wandeling duiken we in het bosbeheer en natuurherstel projecten. Vraag jij je soms ook af waarom er gekapt wordt? Kom dan zeker je vragen stellen.

Trefpunt: Krakeelparking, (GPS: N 51.151079, E 3.473074), Drongengoedweg, Ursel, op 200 m van Het Jagershof.

Gids: Thomas Devreeze (0474 77 93 81)

Zondag 2 maart (9:00 h – 12:00 h): Wat kronkelt en kwaakt er in de poel?

We gaan op stap langs enkele poelen en bekijken de salamanders, kikkers en padden die gevangen werden in enkele fuiken. Daarna mag je helpen deze dieren weer in het water te laten.

Trefpunt: Krakeelparking, (GPS: N 51.151079, E 3.473074), Drongengoedweg, Ursel, op 200 m van Het Jagershof.

Gids: Lia Van Landschoot (0473 70 03 68)

Vrijdag 7 maart (20:00 h – 22:00 h): Beestenboel - Of wat jij kan doen om de biodiversiteit te helpen, lezing door Dirk Draulans

Biodiversiteit is als de kanarie in de koolmijn, maar dan op de schaal van ecosystemen. De achteruitgang van de biodiversiteit is een signaal dat het niet goed gaat met de leefomgeving. Bioloog en journalist Dirk Draulans neemt je mee langs een halve eeuw persoonlijke ervaringen in de natuur, met soorten die verdwijnen en verschijnen. Hij presenteert dieren op een humoristische manier. Ontdek hoe ook jij wilde dieren kan helpen en zo je steentje kan bijdragen tot een betere biodiversiteit.

Dirk Draulans is bioloog, journalist en schrijver. Hij doctoreerde aan de KU Leuven en was onder meer verbonden aan de universiteit van Oxford. In 1987 werd hij wetenschappelijk redacteur bij Knack. Hij publiceerde niet alleen wetenschappelijke boeken, maar ook romans en reisverslagen. Hij is regelmatig op radio en tv te horen met inzichten over natuur en milieu. Kom luisteren om het te weten. We beloven je dat je nieuwsgierigheid alleen maar aangewakkerd zal worden.

Locatie: multifunctioneel ontmoetingscentrum Karmin'A, Kloosterstraat 77A, 9910 Knesselare (Aalter). (deuren open: 19h30)

Tarief: 10 euro (lid Natuurpunt) / 12 euro (niet-lid) / gratis (-12j)

Inschrijving kan via volgende link: <https://www.npmeetjesland.be/wintervoorstelling/>

Wacht niet te lang om te reserveren. Vermeld **naam en gemeente** en stort het bedrag op de rekening vermeld op de site waar je het online document met jouw gegevens invult. Meer info ook via 09 377 93 00 (op woe, do en vr tussen 10 en 17h).

Zondag 6 april (9:00 h – 12:00 h): Op zoek naar voorjaarsbloeiers in het Kattenbos

We wandelen door en rond het Kattenbos-Zegbroek en omgeving. We kijken vooral uit naar voorjaarsbloeiers maar alle andere fraaie natuur op de Cuestaflank als aan de voet ervan zetten we even in de kijker.

Trefpunt: Kattenbos (beperkte parkeermogelijkheden), (GPS: 51.118999, 3.466088), Varenstraat, Ursel.

Gids: Steven Degraer (0494 07 03 71)

